

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a Lascsik és Vass Ügyvédi Iroda felperesnek a dr. Doszpoth József ügyvéd által képviselt alperes ellen küldöttgyűlési határozat felülvizsgálata iránt indított perében a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2010. május 31. napján kelt G.20.268/2010/12. sorszám alatti ítéletével szemben a felperes által 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - megtartott tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.000. (Huszonötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az alperes vízitársulat 2005. november 16. napján elfogadott alapszabálya 9/2/4. pontja szerint „az érdekeltségi hozzájárulás egységnyi összegének differenciálásáról a küldöttgyűlés a következő alapelvek szerint jogosult határozni: művelési ág, az ingatlan vízkár-veszélyeztetettsége, területnagyság, csatornasűrűség. A differenciálási alapelvek figyelembevételével a küldöttgyűlés az érdekeltségi hozzájárulás egységnyi összegét legfeljebb 40%-kal mérsékelheti, illetve legfeljebb 20%-kal növelheti.” A 2007. április 20. napján megtartott küldöttgyűlésen a 4/2007. (04.20.) határozattal a küldöttek az alapszabály ezen pontját azzal egészítették ki, hogy (a differenciálási alapelvek alól) „kivétel a nem mezőgazdasági célra hasznosított ipari, kereskedelmi, szolgáltató és egyéb létesítmények területe, amelyek esetében az érdekeltségi hozzájárulás mértéke a mindenkori érdekeltségi hozzájárulás egységnyi összegének a tízszerese”. A határozat elfogadását megelőző előterjesztés az alapszabály ezen pontja módosítását azzal indokolta, hogy a kiemelt területek „a jellegüknél fogva koncentráltabb vízkibocsátók”, amely a magasabb díjat indokolja.

A 2009. április 16. napján megtartott küldöttgyűlésen a vízitársulat küldöttei az 5/2009. (04.16.) határozattal a 2010. évi érdekeltségi hozzájárulás mértékét (általában) 600.Ft/ha + áfa összegben; a kedvezményezett települések esetén 360.Ft/ha + áfa összegben; az egybefüggően 50 hektárnál nagyobb erdőterületet használók esetén 300.Ft/ha + áfa

összegben és az alapszabályban nevesített nem mezőgazdasági célra hasznosított ipari, kereskedelmi, szolgáltató és egyéb létesítmények esetén 6.000.Ft/ha + áfa összegben állapította meg.

A 2010. február 18. napján kelt, 34.215/2010. iktatási számú intézőbizottság elnöki értesítésben a felperes használatában az érdekeltségi területen lévő 129 hektár nem mezőgazdasági célú ingatlan, míg 11 hektár mezőgazdasági hasznosítású terület után az érdekeltségi hozzájárulást együtt 780.600.Ft + áfa (összesen: 975.750.Ft) összegben határozta meg.

A 2010. március 19. napján előterjesztett keresetében az alperes küldöttgyűlésen az egy érdekeltségi egységre eső érdekeltségi hozzájárulás megállapítására vonatkozó 5/2009. (04.16.) határozata, valamint a 2010. február 18. napján kelt 34.215/2010. iktatási számú, 2010. évre eső érdekeltségi hozzájárulás összegére vonatkozó értesítése felülvizsgálatát és hatályon kívül helyezését kérte. A 5/2009. (04.16.) küldöttgyűlési határozat jogszabályba ütközését azért állította, mert a társulat alapszabálya a 2010. január 2. napján hatályba lépett, a víztársulatokról szóló 2009. évi CXIV. törvény (Vt.) 47.§-a alapján nem tartalmazza a differenciált érdekeltségi hozzájárulás meghatározása elveit, így a küldöttgyűlési határozatban a társulati hozzájárulás differenciált meghatározása jogszabálysértő. A 2010. április 30. napján előterjesztett keresetmódosításában - másodlagosan - az 5/2009. (04.16.) küldöttgyűlési határozat semmisségét - a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (Vgt.) 34.§. (2) bekezdése, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 9.§. (2) bekezdése alapján alkalmazandó - Ptk. 5.§. (2) bekezdésébe, 200.§. (2) bekezdésébe ütközése miatt is állította, mivel az nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközik. Kifejtette, hogy több alkotmánybíróági határozat szerint a vízgazdálkodási társulat és az érdekelt között polgári jogi jogviszony áll fenn, ezért nincs akadálya a küldöttgyűlési határozat semmisségére hivatkozásnak a Ptk-ban meghatározott érvénytelenségi ok alapján. A küldöttgyűlési határozat azért ütközik a jóerkölcsbe, mert a víztársulat a nem mezőgazdasági hasznosítású ingatlanok után húszszor nagyobb összegű hozzájárulást vet ki az egyéb ingatlanokkal szemben. Azzal is érvelt, hogy az 5/2009. (04.16.) küldöttgyűlési határozat meghozatalakor hatályos Vgt. 41.§-a nem különböztetett az alap- és differenciált társulati hozzájárulás között, a Vgt. IX. fejezete a szolidaritás elvén alapult. A kár- és haszon elvét csak a 2010. január 2. napjától hatályos Vt. 47.§-a hozta be az alap- és differenciált társulati hozzájárulás meghatározásával.

Az alperes ellenkérelmében ennek a keresetnek az elutasítását kérte. Elsődlegesen rámutatott, hogy az alperes működésére a Vt.62.§. (1) bekezdés a/ pontja alapján mindaddig a korábbi alapszabály az irányadó, míg azt a küldöttgyűlés a Vt. szabályai szerint nem módosítja. Az érdekeltségi hozzájárulás meghatározása pedig mindig a megelőző évben, a következő évre és előre történik. A társulati hozzájárulás differenciált meghatározását az alapszabály 9/2/4. pontjának 2007. április 20. napján módosított rendelkezése teszi lehetővé, amely szerint a nem mezőgazdasági célra hasznosított ingatlanok esetében az érdekeltségi hozzájárulás a mindenkorli hozzájárulás tízszerese. Ugyanezen alapszabályi pont már a módosítás nélkül is tartalmazza a differenciálási elveket. A felperes pedig az alapszabály

módosítását a Vgt.41.§. (3) bekezdésében meghatározott 30 napos jogvesztő határidőn belül nem támadta meg.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott *ítéletével* a keresetet elutasította, egyben kötelezte a felperest az alperes perköltsége viselésére. Az elsőfokú bíróság határozata indokolásában a jogvita lényegét abban határozta meg, hogy a vízitársulat 2007. április 20. napján a differenciált társulati hozzájárulás megállapítását lehetővé tevő módon módosította az alapszabályát. A bíróság rámutatott, hogy ez a módosított alapszabály valóban sértheti a Vgt. érdekeltségi hozzájárulásra vonatkozó szolidaritási elvét, viszont az alapszabályt módosító küldöttgyűlési határozatot a bíróság előtt egyik tag sem támadta meg. A Vt. hatályba lépésével a jogszabály is lehetővé teszi a differenciált hozzájárulás meghatározását, így a vízitársulat egy „részletesebb jogszabályalkotási konstrukciót előzött meg” azzal, hogy már 2007-ben a differenciált hozzájárulás kivetéséről rendelkezett.

Ez ellen az ítélet ellen a felperes terjesztett elő *fellebbezést*, annak megváltoztatása és a keresetének való helyt adás iránt. Azzal érvelt, hogy a támadott két határozat, az 5/2009. (04.16.) küldöttgyűlési határozat és a 34.215/2010. számú határozat a Vgt. rendelkezéseit is sértette, mert annak 41.§-a nem tette lehetővé a differenciált hozzájárulás meghatározását. Ugyanakkor a Vt. 47.§-a a differenciált társulati hozzájárulás megállapítását ahhoz köti, hogy annak elveit a vízitársulat az alapszabályában határozza meg, melyre az alperes esetében nem került sor. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság határozatának indokolása nem tért ki a felperes másodlagosan előterjesztett, küldöttgyűlési határozat semmissége megállapítása iránti keresetre, azzal kapcsolatban semmilyen álláspontot nem foglalt el ítéletében. A megyei bíróság ítélete nem tartalmaz érdemi állásfoglalást azzal kapcsolatban, hogy milyen okból nem ütközik a támadott küldöttgyűlési határozat a Vgt.41.§. (2) bekezdésébe, a Ptk.200.§. (2) bekezdésébe és miért nem alkalmazható arra a Ptk.198.§. (3) bekezdése. Tekintve, hogy az alperes nem vitatta, hogy a nem mezőgazdasági hasznosítású ingatlanokra a tízszeres szorzószámú hozzájárulás meghatározása a szolidaritás elvét sértette, ebben a vonatkozásban további bizonyításra nincs szükség.

Az alperes *fellebbezési ellenkérelmében* - az elsőfokú eljárásban már kifejtett védekezése részletes ismertetésével - az elsőfokú bíróság ítélete helybenhagyását kérte. Rámutatott, hogy a 2007. április 20. napján elfogadott alapszabály-módosítást a cégbíróság a 2007. június 12. napján kelt Cg.37. sorszám alatti végzésével a cégjegyzékbe bejegyezte, a változás cégközlönyi közzétételére 2007. július 5. napján sor került. A felperes a Ctv. 65.§-a alapján változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezése iránti keresetet a közzétételtől számított 30 napon belül, míg a Ctv. 70.§. (1) bekezdése alapján az alapszabály-módosítás érvénytelenségének megállapítása iránti keresetet a közzétételtől számított hat hónapos jogvesztő határidőn belül terjeszthette volna elő, azonban ezek a határidők elteltek.

A fellebbezés - az alábbiak szerint - nem alapos.

- A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azzal egészíti ki, hogy az alperes a 2009. április 16. napján megtartott küldöttgyűlésen meghozott

határozatait - az ott jelen nem lévő társulati tagoknak (így a felperesnek sem) - nem kézbesítette. Így a felperes az egy érdekeltségi egységre eső érdekeltségi hozzájárulás összegére vonatkozó 5/2009. (04.16.) számú küldöttgyűlési határozatról csak a felperes érdekeltségi területeire eső hozzájárulás összegét meghatározó, 2010. február 18. napján kelt 34.215/2010. iktatási számú intézőbizottsági elnöki értesítésből szerzett tudomást, melyet 2010. február 23. napján vett kézhez. A felperes keresetlevele 2010. március 19. napján érkezett az elsőfokú bírósághoz.

- A 2010. február 18. napján kelt értesítésben szereplő összeget a felperes az alperesnek megfizette.

Az ítélet tábla az így kiegészített tényállás alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyes érdemi jogkövetkeztetéssel utasította el a felperes keresetét.

A cégek szervei határozatának bírósági felülvizsgálata iránti perekben (Pp.23.§. (1) bekezdés ec/ pont) elsődleges annak vizsgálata, hogy a felperes a keresetet a perindításra lehetőséget adó anyagi jogszabályban meghatározott határidőn belül terjesztette-e elő a bíróságon, avagy sem. Amennyiben ugyanis nem, a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának, illetve a per megszüntetésének van helye. (Pp.130.§. (1) bekezdés h/ pont, 157.§. a/ pont) Ennek a lényeges eljárásjogi kérdésnek a kifejezett vizsgálatát az elsőfokú bíróság viszont elmulasztotta.

A Vt. 2010. január 2. napján lépett hatályba, egyben a 64.§-ával módosította a Vgt. egyes rendelkezéseit is (köztük a 41.§. (3) bekezdését), részletszabályokat meghatározva a víziközmű-társulatokra is. A Vt. hatálybalépésnek és a Vgt. módosításának említett dátumára figyelemmel az egy érdekeltségi egységre eső hozzájárulás megállapítására vonatkozó 5/2009. (04.16.) határozat megtámadására a Vgt. (küldöttgyűlési határozat meghozatala idején hatályos) 41.§. (3) bekezdése; míg a felperes érdekeltségi területeire eső társulati hozzájárulás összegét meghatározó és közlő 2010. február 18. napján kelt értesítésre a Vt. 49.§. (3) bekezdése tartalmaz keresetindítási határidőt.

A Vgt. említett 41.§. (3) bekezdése szerint a társulat tagja a vele szemben megállapított hozzájárulás felülvizsgálatát a taggyűlési határozat közlésétől számított 30 napon belül a bíróságtól kérheti. A Vt. 49.§. (3) bekezdése alapján a társulat tagja a vele szemben megállapított hozzájárulás felülvizsgálatát a bíróságtól a küldöttgyűlési határozatról szóló értesítés kézhezvételétől számított 30 napon belül kérheti.

A Vgt. 41.§. (3) bekezdésében meghatározott 30 napos keresetindítási határidő nem jogvesztő, tehát elévülési; így elmulasztása következményei csak az alperes elévülési kifogása alapján vonhatóak le. (4/2003. PJE) Az 5/2009. (04.16.) határozattal szemben előterjesztett keresetre az alperes elévülési kifogást nem terjesztett elő, viszont maga is azt adta elő, hogy a küldöttgyűlésről távolmaradó felperesnek a határozatot csak a 2010. február 18. napján kelt értesítéssel küldte meg. Az értesítés 2010. február 23. napján történt

átvételétől a felperes ezért a keresetindítási határidőt megtartotta mind az 5/2009. (04.16.) határozat, mind pedig a 34.215/2010. számú értesítő tekintetében is.

A fellebbezett ügy érdemét illetően, az elsőfokú bíróság helytállóan döntött úgy, hogy a 2009. április 16. napján meghozott, egy érdekeltségi egységre eső hozzájárulás összegét differenciáltan meghatározó legfőbb szervi határozat nem sértette sem a víztársulat alapszabályát, sem pedig a meghozatalakor hatályos Vgt. rendelkezéseit. A 2007. április 20. napján módosított alapszabály 9.2.4. pontja a differenciált társulati hozzájárulás elveit nem kétségesen meghatározza. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra is, hogy a korábbi alapszabály-módosításról határozó 4/2007. (04.20.) küldöttgyűlési határozat ebben az eljárásban már nem sérelmezhető.

A Vgt. 2010. január 2. napját megelőzően hatályos érdekeltségi hozzájárulásra vonatkozó 41.§-a, valamint az azt részletező, a vízgazdálkodási társulatokról szóló 160/1995. (XII.26.) Kormányrendelet 13.§-a pedig a Vt. 47.§-ának hatálybalépése előtt sem zárta ki az érdekeltségi hozzájárulás differenciált meghatározását. Kétségtelen, hogy a Vt. - jogszabálynak nem minősülő - miniszteri indokolása általános része a Vgt. IX. fejezete működési alapelveinek a szolidaritást nevezi. Az sem vitás, hogy a Vgt. egységes érdekeltségi hozzájárulás fogalmával szemben a Vt. 47.§-a már alap- és differenciált társulati hozzájárulásról is rendelkezik. Mindezekből azonban nem következik, hogy a Vt. hatálybalépését megelőzően a víztársulatok az érdekeltségi területek jellege szerint ne differenciálhatták volna az érdekeltségi hozzájárulás egységnyi összegének meghatározását. A szolidaritás elve ugyanis nem jelentheti azt, hogy az érdekeltségi területen lévő ingatlanok tulajdonosai azok jellegére, fekvésére, művelési ágára és beépítettségére tekintet nélkül azonos összegű érdekeltségi hozzájárulást kötelesek fizetni. Ugyanis a szolidaritás elvének érvényesülését jelenti az is, hogy az érdekeltségi területhez tartozó érdekeltségi egység tulajdonosa - az ingatlana alapszabályban meghatározott jellemzőire figyelemmel - nagyobb hozzájárulást teljesít másoknál, a közös társulati célok elérése érdekében.

A fellebbezés arra nézve alapos, hogy az elsőfokú ítélet - a Pp. 221.§. (1) bekezdését sértve - nem tartalmazza a megyei bíróság jogi állásfoglalását a felperes határozatok semmisségére (Ptk. 200.§. (2) bekezdés) alapított módosított keresetről. Emiatt az ítéletábra az eljárás részbeni megismétlését azért nem tartotta szükségesnek, mert erről a módosított keresetről a rendelkezésre álló adatokból aggály nélkül határozat volt hozható. (PK. 206. számú állásfoglalás b/ pont)

Az elsőfokú eljárásban azért maradt el helyesen a felperes Ptk. 5.§. (2) bekezdésére és a 200.§. (2) bekezdésére alapított semmisségi keresete vizsgálata, mert a töretlen bírósági gyakorlat szerint (pl. BH. 2001/182.) a cégek határozatai felülvizsgálata során eredménnyel a Ptk. semmisségre vonatkozó szabályaira (Ptk. 200.§. (2) bekezdés, 234.§. (1) bekezdés) nem lehet hivatkozni; a határozatok felülvizsgálatát csak az adott társasági (társulati) formát részleteiben szabályozó anyagi jogszabály rendelkezései alapján lehet kérni, függetlenül a Ptk. mögöttes joganyag jellegétől.

Végül a 2010. február 18. napján kelt 34215/2010. számú „kivetési értesítő” ellen előterjesztett kereset azért is alaptalan, mert - a csupánösszegezési megállapítást tartalmazó - értesítést a felperes fellebbezési tárgyalási nyilatkozata szerint számszaki szempontból nem kifogásolta.

Az ítélet az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§. (2) bekezdése alapján hagyta helyben.

A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért a felperes a Pp.78.§. (1) bekezdése alapján viselni köteles a fellebbezési eljárás során felmerült saját, illetve alperesi perkiöltséget. Ez utóbbi összeget az ítélet az 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§. (3), (5)-(6) bekezdése alapján az árával növelt 25.000.Ft-ban határozta meg.

G y ő r , 2011. február 2.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Ferenczy Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Bajnok István sk. bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: